

Hugleiðingar um Toronto og teologi

Spenna meiningarnar vítt, so er eisini lætt at vera kirkja, tí hon hýsir jú nærum øllum meiningum, og kann tí døma allar aðrar meiningar uttan at noyðast, at hava nakra meining sjálv, skrivur Símun Absalonsen millum annað í viðmerking til kjakið um vitjanina úr Toronto í Føroyum í hesum døgum

Fyri umleið tveimum árum stóð grein í føroyskum blað, har føroyskur prestur skrivði um sína uppfatan av Bibliuni. Niðurstøðan tyktist at vera púra greið: At góðtaka Bibliuna sum mynduleika var vandamikil fundamentalisma og kundi hava álvarsligar avleiðingar.

Í samræði við Sosialin í vikuni um tað sonevndu »Torontorørsluna« ávarðar ein annar prestur, Peter O. K. Olofson ímóti upplivingum og undirstrikar týðningin av at byggja á orðið.

Fólkakirkjan hýsir sostatt nógvm meiningum og tað skal kirkjan sjálvsagt ikki lastast fyri. Men tá meiningarnar hjá sálarhirdunum spenna so langt sum eystur er frá vestur, so kunnu lombini lættliga gerast økmylaði og ikki kenna høgru frá vinstri. So er eisini staðfest, at prestastættin í Føroyum ikki er so teologiskt homogen, sum ólav-søkuskruðgongan kundi bent á.

Spenna meiningarnar vítt, so er eisini lætt at vera kirkja, tí hon hýsir jú nærum øllum meiningum, og kann tí døma allar aðrar meiningar uttan at noyðast, at hava nakra meining sjálv.

Í Sosialinum úttala tveir danskir teologar seg um ávísar frikirkjuligar rørsur. Og hvørki Aagaard frá Dialogcentret í Árhús ella Olofson eru mildir við sínum dómunum.

Landsmaður teirra Søren Kierkegaard umtalar í skriftum sínum munin millum »teater og kirke«.

»Teatret indrømmer at det er et teater...«

Nú er Kierkegaard ikki júst kendur fyri at vera tann stóri diplomaturin. Og 150 ár eru liðin síðani hann skrivaði síni handrit. Ein beiggi hansara var prestur í donsku fólkakirkjunni, og hann bað inniliga sínar starvsfelagar um at bera yvir við sínum sinnisveika beigga.

Síðani er mangt broytt bæði í kirkju og sekt. Søren Kierkegaard er nú heimsgiti heimsspekingur. Útlendingar leita til Danmark og læra seg danskt til tess at lesa »ørvittisfiskin« Kierkegaard á frummálinum, og sjálvsagt vilja fleiri danskir prestar taka Søren Kierkegaard til inntøku fyri sína kristindómsuppfatan - nú er tað »fint« at endurgeva Kierkegaard frá prædiktólinum.

Soleiðis broytast tíðir og hin »heilaga sjálvrættvísing« livir víðari.

Staddur í Danmørk fyri nøkrum mánaðum síðani, sá eg í TV2 samræði við nakrar konfirmanantar. Spurdur um hví teir lótu seg konfirmerað svaraðu nærum allir »penge, fest og blå mandag...«

Aftaná varð Árhús-biskuppurin Kjeld Holm spurdur um hann kundi liva við hesum ungdomshugburði. Og biskuppurin svaraði, at hetta órógvandi hann als ikki, tí kanska sat ein hálv regla frá einum Brorson-sálma eftir í huga teirra ungu, »og sá var konfirmationsforberedelsen ikke forgæves.«

Stutt eftir varð bóklingsurin »Fra minus til plus« eftir týska evangelistin Reinhard Bonnke sendur til hvørt húsi í Danmark.

Í tíðindasending í danska sjónvarpinum greiddi ein prestur frá, at honum dámdi ikki tiltakið, men at hann var samdur við innihaldið í bóklingsinum. Síðani var samræði við Keld Holm (donsk fjölmiðlafólk tykjast at hava serliga áhuga í Árhús-biskuppinum) og hann umtalaði tiltakið sum »amerikanisering af kristendommen.«

Dagin eftir stóð ein óvanliga vælskrivað, hvassorðað og beinrakin oddagrein í Jyllands-posten, har blaðið spurdi hví Holm & co. ikki høvdu gjørt meira til tess at mótarbeida tí demoraliserandi flóðaldu, ið hevði skolað burtur kristin lívsvirði í Danmark, og hví hirdarnir nú vóru á varðhaldi, tá ein bóklingsur við 100% bibilske um innihaldi varð borin í hvørt hús í Danmark.

Hetta var so eitt sindur um »yvirhirdan« hjá Aagaard, sum aftur er »serkønur yvirdómari« hjá »religiønsforvirraðum« føroyingum.

Teatrið hjá Kierkegaard rennur mæst aftur í huga.

Danska fólkakirkjan hevur fostað mong stórmenni sum t.d. Grundtvig, Brorson, Vilh. Bech, Skovgaard-Petersen o.s.fr. Hetta eru persónar ið eg havi lisið og havi stóra virðing fyri. Men teir høvdu óivað vent sær í grøvini vitstu teir um støðuna í tí kirkju, sum hevur fostað Aagaard og Olofson.

Sum ikki fólkakirkjulimur skal eg víðganga, at frikirkjur eru alt annað enn lýtaleygar. Men tá teologar

eru skjóttir við peikifingrinum at øðrum rørsrum, so vóni eg at teir tola eina meting uttanifrá.

Atrúnaður er viðkvæmt evni og blaðfólk vita, at slíkt evni uppteka lesaran. Blaðmaðurin Edvard Joensen, (sum eg kenni væl frá lestrartíð í Árhús) hevur m.a. endurgivið gudfrøðingar og tað er sera náttúrligt. Men gudfrøði er øðrvísi »vísundagrein« enn t.d. læknafrøði ella lögfrøði.

Ein eigur sjálvsagt ikki at óttast lærdóm og kunneleika. Men innan gudfrøði er deyð vitan eingin trygd fyri veruligari dómikraft, av tí at ein bert kann læra Jesus at kenna ígjøgnum opinbering (Mt. 16,17).

Vit eiga at minnast til, at tað vóru gudfrøðingar ið kravdu Jesus krossfestan, steinaðu Stefanus og fylgdu leikmennirnir úr Galilea (ápostlarnar).

Tað vóru kirkjuligir embætismenn, ið dømdu Jóhan Hus til bálíð, av tí at hann prædikaði Jesus Kristus.

Tá blóðvitnið stóð bundið fast til steyran og klárt var at festa í, kom ein eldri kona við einum spreki sum hon legði at viðinum. Hennara partur av avrættanini skuldi ikki liggja eftir. Henda neyðar kona átti onga Guds-trúgv, men hevði eina blinda trúgv á eitt religiøst maktapparat. Tað sigst, at blóðvitnið Hus tá skuldi mæla hesi orð: »Heilaga fávitska«.

Í hesum døgum eru amerikamennirnir Steve Witt og Guy Guyereau í Føroyum og halda kristiligar fundir. Eg kenni báðar persónliga og veit, at stavn-hald teirra er - ikki út um tað sum skrivað stendur.

Men smb. tað sum ávísir borðreiða við í fjölmiðlunum, so fáa vit ikki loyvi til at døma træið útfra ávøkstinum. Kaldir miðaldarvindar við vankunnleika, fordómum, forútfataðum meiningum og teologiskum hugmóði bera víðaspæk til bálíð.

Hóast bæði ápostlarnir, Jóhan Hus og Kierkegaard eru farnir, so livir hin »heilaga fávitskan« víðari, eisini í Føroyum.

Símun Absalonsen

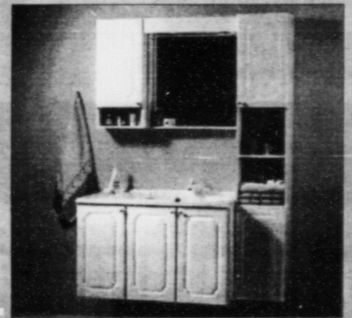
V.V.S. HORNIÐ LÁGPRÍSHANDIL — LANDAVEGUR 2 —

Nógv góð TILBOÐ so sum:

Baðirúms-møbil

120 cm

kr. 5.200

Brúsuveggur

80x80 **kr. 1.600**

Ovalur brúsu-veggur

90x90

kr. 2.495

1 grebs krani til hondvask, hvítt/gult 680,-

1 grebs krani til hondvask, krom 448,-

Termostatur v/ brúsu + stong 850,-

Køksvask & krani 750,-

Vit átaka okkum allar umvælingar og nýnnleggingar um alt landið

Støkk inn á gólvið ella ring og fá meira at vita

V.V.S. HORNIÐ
Lágpríshandil

Landavegur 2 · 100 Tórshavn
Tlf. 18023 · 10963